

Regulačný sandbox ÚRSO

Nultý ročník 2021

Obsah

Ciele.....	2
Podmienky zapojenia	3
Hodnotiace kritéria prihlásených projektov	4
Pomocné nástroje ÚRSO pre projekty zapojené do sandboxu	5
Ochrana know-how, duševného vlastníctva a GDPR.....	6
Kontrola projektu a postihy pri porušení záväzku Skupiny žiadateľov	6

Ciele

Hlavným zámerom Regulačného sandboxu je podporiť inovácie, ktoré vedú k zníženiu ceny, zefektívňujú investície a prevádzku a v konečnom dôsledku prinášajú nové produkty a služby pre koncového zákazníka. „Sandbox“ je relatívne nový princíp, ktorý predstavuje istý ohraničený priestor, v ktorom je možné bezpečne experimentovať s novými technológiami a riešeniami.

Sandbox, ako nástroj regulačného úradu, má za cieľ umožniť testovanie inovatívnych projektov, t. j. inovatívnych riešení, nových technológií, služieb, produktov, biznis modelov, či metodológií, ktoré nie sú v súčasnosti bežne na trhu ponúkané a/alebo využívané. Zámerom je podporiť projekty, ktorých prípadné trhové rozšírenie po úspešnom testovaní predpokladá prínos pri:

- A. Úprave cien, resp. nastavení férovejších cien a podmienok poskytovaných služieb pre odberateľov, ako aj umožnení spotrebiteľom lepšie riadiť a optimalizovať svoje náklady na energie a vodu.
- B. Dekarbonizácii, zavádzaní obnoviteľných zdrojov energie a ochrane životného prostredia, podpore trvalo udržateľného rozvoja regulovaných odvetví.
- C. Ochrane zraniteľných spotrebiteľov a spotrebiteľov v energetickej chudobe.
- D. Flexibilitě, dynamickosti, otvorenosti a transparentnosti trhu s energiami.

Skúsenosti zo zavádzania a výsledkov Regulačného sandboxu bude úrad reflektovať pri zmenách legislatívy a regulačnej politiky v ďalšom období.

Spoločným rysom pilotných projektov participujúcich v Regulačnom sandbuxe je získať informáciu o tom, ako implementovať nové projekty v existujúcom systéme (či regulačnom rámci) a ako ich potrebám prispôbiť predpisy a zákony. Rámec pilotného projektu by sa mal uskutočniť vo vymedzenom priestore a čase (jeden až tri roky), a mal by sa zamerať na dve základné informácie - informáciu o súčasných platných pravidlách a predpisoch a ako transparentným spôsobom nastaviť identifikované odchýlky (napr. regulačné). Následne by sa tieto odchýlky, po dôkladnom preskúmaní a vyhodnotení, mohli stať predmetom úpravy legislatívy (primárnej a sekundárnej), či iných pravidiel a predpisov.

Viac informácií o sandbuxe v rámci EÚ nájdete:

<https://fsr.eui.eu/regulatory-sandboxes-in-the-energy-sector-the-what-the-who-and-the-how/>

<https://www.bbva.com/en/what-is-regulatory-sandbox/>

<https://www.worldbank.org/en/topic/fintech/brief/key-data-from-regulatory-sandboxes-across-the-globe>

Podmienky zapojenia

ÚRSO vyhlasuje nultý ročník Regulačného sandboxu s cieľom umožniť inováciám s potenciálom trhového nasadenia testovať svoje prínosy v podmienkach energetiky a vodohospodárstva a zároveň overiť nastavenie podmienok sandboxu v praxi. Z toho dôvodu úrad limituje rozsah tém, podpornej schémy, ako aj očakávanej dĺžky trvania projektov. Po získaní skúseností so zavádzaním sandboxov, úrad zváži rozsah a dĺžku projektov. Pre nultý ročník Regulačného sandboxu boli stanovené tieto požiadavky:

A. Formálne požiadavky zapojenia

- Predložené projekty musia byť v oblasti **činnosti v odvetviach regulovaných ÚRSO-m**.
- Minimálna úroveň trhovej pripravenosti predkladanej inovácie musí byť na úrovni **4 na stupnici [Technology Readiness Level](#) (ďalej len TRL)** podľa metodiky Európskej únie.
- Žiadateľom o projekt v rámci sandboxu musia byť minimálne **dva a viac subjektov tvoriacich Skupinu žiadateľov** podávajúcú spoločný projekt, pričom minimálne jedným zo subjektov je regulovaný subjekt na trhu sieťových odvetví v SR a druhým je výskumná inštitúcia alebo malý či stredný podnik pôsobiaci¹ v oblasti aplikovaného výskumu a vývoja. Pri projektoch zameraných na ochranu zraniteľných spotrebiteľov môže byť druhým subjektom tiež mimovládna organizácia, alebo relevantný orgán štátnej správy alebo miestnej samosprávy. Minimálne dvaja zo žiadateľov uchádzajúcich sa o spoločný projekt v Skupine žiadateľov musia mať rozdielneho konečného užívateľa výhod.
- Jedna skupina žiadateľov môže podať **ľubovoľný počet projektov**.
- Jeden žiadateľ môže **participovať v ľubovoľnom počte skupín** žiadateľov.
- Pre každý projekt Skupina žiadateľov určí osobu zodpovednú za koordináciu a dohľad nad projektom. **Jeden žiadateľ môže byť zodpovedný**, t. j. v role koordinátora, maximálne **za jeden projekt**.
- Projekty musia splniť ako formálne, tak aj administratívno-procesné požiadavky zapojenia a žiadatelia musia podať „**Žiadosť o účasť v Regulačnom sandbuxe**“, ktorá je prílohou tohto dokumentu.

B. Administratívno-procesné požiadavky na prihlásený projekt

1. Žiadatelia sú schopní predložiť prihlášku do schémy Regulačného sandboxu v stanovenom termíne a následne **pripraviť a začať** projekt **maximálne do dvanásť mesiacov od jeho schválenia**, pričom **celková dĺžka trvania projektu je maximálne tridsaťšesť mesiacov** od začatia projektu.
2. Nárokované **finančné prostriedky** projektu môžu byť **uznané v období najskôr od 6 mesiacov pred dátumom schválenia projektu resp. až do 6 mesiacov po skončení trvania**

¹ Definícia malých a stredných podnikov vychádza z čl. 2 ods. 2 a prílohy č. 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy 1 a z Odporúčania Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003, ktoré sa týkajú definície mikro, malých a stredných podnikov (2003/361/ES)2 .

projektu. Presný časový rámec schválenia nákladov bude upresnený po schválení projektu.

3. Prvé **priebežné výstupy** projektu musia byť zverejnené **šesť mesiacov od začatia projektu**. Následne budú zverejňované predbežné výstupy minimálne **na polročnej báze** ak to charakter projektu umožňuje.
4. **Výstupná správa s finálnymi výstupmi** musí byť zverejnená **do dvanástich mesiacov od ukončenia projektu**.
5. V prípade úspechu projektu, t. j. úspešného naplnenia definovaných kľúčových ukazovateľov výkonnosti (ďalej len „KPI“) v prihláške do sandboxu, žiadatelia začnú s **trhovým nasadením** otestovaného riešenia najneskôr do **dvoch rokov od ukončenia projektu**.

Upozornenie: Projekt nemôže byť v rozpore s pravidlami a zásadami ustanovenými zákonmi upravujúcimi oblasť sieťových odvetví v kompetencii ÚRSO a nesmie poškodzovať práva, právom chránené záujmy a právne postavenie spotrebiteľa.

Prihlášky do schémy Regulačného sandboxu je možné podať v zmysle uvedeného harmonogramu. Začatie projektu podlieha schváleniu ÚRSO. ÚRSO môže schváliť projekt v plnom rozsahu žiadosti, alebo po konzultácii so Skupinou žiadateľov v pozmenenom rozsahu.

Hodnotiace kritéria prihlásených projektov

1. [0-10 bodov] **Potreba v kontexte cieľov ÚRSO** – Súlad overovaného trhového riešenia so stanovenými cieľmi sandboxu (A-D) na strane 2.
2. [0-10 bodov] **Pridaná hodnota** – Pomer medzi očakávanými nákladmi a očakávaným kvantifikovaným prínosom projektu pre zákazníka v prípade úspešného testovania a celoplošného zavedenia v praxi na území SR. Navrhovaný projekt musí priniesť vyčísliteľnú hodnotu pre zákazníka (sektorového, alebo koncového) vo forme nižšej, alebo férovejšej ceny, efektívnejšieho, kvalitnejšieho alebo ekologickejšieho technologického riešenia, či širšieho trhového benefitu, možnej úspory aktuálnych prevádzkových nákladov, predpokladaná úroveň kapitálových a prevádzkových nákladov, vyčíslenie vplyvu zvýšených nákladov na regulovanú činnosť a ich dopad na účastníka trhu.
3. [0-10 bodov] **Inovativnosť** – Neexistencia porovnateľného riešenia, služby, produktu, biznis modelu, či metodológie bežne na slovenskom trhu v súčasnej dobe.
4. [0-30 bodov] **Pripravenosť a merateľnosť** – Realizovateľnosť projektu, robustnosť metodológie vrátane jasne a realisticky stanovených KPI úspešného overenia projektu, prepracovanosť projektovej dokumentácie demonštrujúcej pripravenosť spustiť, spoľahlivo uskutočniť a vyhodnotiť testovanie a jasný plán trhového nasadenia v prípade úspechu projektu, súčasná úroveň TRL predkladanej inovácie.
5. [0-10 bodov] **Potreba podporných nástrojov** – objem a forma pomocných nástrojov ÚRSO, ktoré sú nevyhnutné pre prípravu, začatie a prevádzku navrhovaného projektu.

6. [0-10 bodov] **Inkluzívnosť výstupov** – Miera a forma, do akej je možné verejne sprístupniť nadobudnuté znalosti a výsledky projektu v priebežných správach a finálnej správe a umožneniu aplikovať výstupy ďalšími aktérmi trhu s cieľom rozšíriť okruh beneficentov v čo možno najkratšom čase.

Predložené projekty bude na základe vyššie stanovených kritérií posudzovať komisia zložená zo zástupcov relevantných štátnych a verejných inštitúcií pod vedením ÚRSO. Projekty s najvyšším bodovým ziskom budú pozvané na osobnú (prípadne on-line) konzultáciu počas ktorej budú sfinalizované podmienky realizácie projektu v rámci schémy Regulačného sandboxu.

Pomocné nástroje ÚRSO pre projekty zapojené do sandboxu

Konzultácie

- **Poradenstvo** v otázkach súvisiacich so súčasným nastavením a možnosťami regulačnej politiky a v otázkach súvisiacich s princípmi nastavenia regulácie v nasledujúcom období.

Regulačné mechanizmy

- Schválenie projektu poskytujúce **stupeň formálnej zášity** nad projektom s cieľom poskytnúť potrebné záruky voči ostatným orgánom štátnej správy, investorom a ďalším partnerom, že projekt nie je v konflikte s platnou legislatívou, ani regulačnou politikou a jeho zámer je považovaný za prínosný z pohľadu regulátora.
- **Zníženie nákladov** pre skupinu žiadateľov projektu v sandbexe (kapitálových aj prevádzkových) premietnutím úradom schválených nákladov projektu do oprávnených nákladov regulovaného subjektu počas doby trvania projektu maximálne do výšky 80 % celkových nákladov projektu avšak celková výška žiadateľom nárokovovaných finančných prostriedkov od ÚRSO nesmie presiahnuť 1 mil. eur v súlade so zvolenou metodikou cenovej regulácie. Úrad bude zároveň prihliadať na možné dopady nákladov projektu na regulovanú cenu daného regulovaného subjektu. Za týmto účelom úrad stanoví limity premietania schválených nákladov projektu do oprávnených nákladov na ročnej báze, ako napríklad 0,5% z regulovanej bázy aktív alebo 0,5% z povolených príjmov v danom roku. Rozdelenie pomoci v skupine žiadateľov je otázkou vzájomnej dohody daných subjektov. Jeden regulovaný subjekt môže získať pomocný nástroj na maximálne 3 schválené projekty. V prípade väčšieho počtu schválených projektov bude pomoc poskytnutá len trom z nich, nárok na ďalšie nefinančné podporné mechanizmy však nebude dotknutý.

Iné

- Prihlásení žiadatelia môžu **identifikovať ďalšie mechanizmy**, prípadne iné schémy podpory v kompetencii ÚRSO, o ktoré žiadajú s cieľom otestovať inováciu v kontexte cieľov sandboxu.

- Úrad odporúča žiadateľovi alebo skupine žiadateľov uzatvoriť pred podaním „žiadosti o účasť v schéme Regulačného sandboxu“ okrem iného zmluvu o spolupráci upravujúcu vzťahy a práva k duševnému vlastníctvu v rámci skupiny.

ÚRSO neposkytuje žiadne finančné zdroje ani záruky na získanie finančných zdrojov potrebných na implementáciu alebo prevádzku projektu v rámci sandboxu. Financovanie projektu je výlučne na zodpovednosti žiadateľov.

Ochrana know-how, duševného vlastníctva a GDPR

Ambíciou je, aby boli všetky výsledky a závery sandboxu verejne dostupné, overiteľné a zverejniteľné. Merania, dáta a informácie musia byť zverejnené v agregovanej forme tak, aby nezasahovali do práv na ochranu osobných údajov. Skupina žiadateľov sa v prípade schválenia projektu v schéme Regulačného sandboxu dobrovoľne zaväzuje zverejniť agregované výstupy projektu a vyhlasuje, že tieto výstupy nebudú podliehať žiadnemu obchodnému tajomstvu.

Technológie, software a detaily riešení sú duševným vlastníctvom Skupiny žiadateľov alebo jednotlivých žiadateľov, pričom príslušné práva a povinnosti v rámci skupiny si Skupina žiadateľov stanoví zmluvne.

Z dôvodu rôznorodosti a špecifických potrieb prihlásených projektov je potrebné, aby skupina žiadateľov identifikovali špecifiká zverejňovania podmienok, výsledkov a záverov sandboxu v rámci svojho projektu.

Konkrétny spôsob zverejnenia výsledkov a záverov sandboxu bude upravený v zmluve medzi žiadateľom alebo skupinou žiadateľov a úradom. Predpokladá sa, že súčasťou zmluvy bude záväzok žiadateľa alebo skupiny žiadateľov zverejňovať výsledky sandboxu po určitú dobu.

Kontrola projektu a postihy pri porušení záväzku Skupiny žiadateľov

V prípade porušenia záväzku schváleného projektu, ku ktorým sa Skupina žiadateľov zaviazala v rámci administratívno-procesných požiadaviek účasti v sandboxe, bude poskytnutý nástroj vrátený vo forme zníženia oprávnených nákladov v nasledujúcom období pre regulovaný subjekt, ktorý bol súčasťou danej Skupiny žiadateľov. Úrad bude vykonávať kontrolu vynaložených nákladov ako aj plnenia cieľov projektu priebežne na ročnej báze a po skončení projektu.

Postih v prípade nedodržania dohodnutých podmienok neprekročí mieru reálne poskytnutej pomoci. Spôsob a formu rozdelenia dopadu prípadného postihu si upraví skupina žiadateľov v samostatnej dohode.

Skupina žiadateľov môže požiadať ÚRSO o pozastavenie alebo ukončenie projektu, ak výsledky testovania nového riešenia nenapĺňajú stanovené KPI pre úspešné overenie hypotézy projektu. V prípade schválenia pozastavenia, resp. ukončenia projektu ÚRSO-m nedochádza

k žiadnemu postihu pre zúčastnené subjekty a schválené finančné prostriedky sú v primeranej miere nárokovateľné v rámci Regulačného sandboxu za predpokladu, že Skupina žiadateľov riadne zverejnila výstupy projektu a výsledky testovania.

Spôsob zverejnenia výstupov projektu bude spolu so spôsobom a výškou postihu pri nedodržaní dohodnutých podmienok upravený v zmluve o vstupe do Regulačného sandboxu medzi úradom a skupinou žiadateľov.

Vaše otázky k sandboxu zasielajte na mailovú adresu sandbox@urso.gov.sk.

Harmonogram nultého ročníka

1.	zverejnenie detailov schémy Regulačného sandboxu ÚRSO a spustenie prihlasovania	august 2021
2.	uzatvorenie prihlasovania do schémy Regulačného sandboxu	31.10.2021
3.	vyhodnotenie žiadostí o účasť v Regulačnom sandboxe a výber projektov pozvaných na osobnú konzultáciu, konzultácie projektov s najvyšším bodovým ziskom s cieľom prediskutovať potenciálne nejasnosti, sfinalizovať rozsah projektu a schváliť projekt	31.12.2021*
4.	prípravná fáza spustenia schválených projektov	1.1.2022 max do 31.12.2022*
5.	začatie prevádzky všetkých schválených projektov	Najneskoršie 1.1.2023*
6.	zverejnenie priebežných výstupov jednotlivých schválených projektov	Polročne
7.	ukončenie prevádzky všetkých schválených projektov	Najneskoršie do 31.12.2025*
8.	zverejnenie finálnych výstupov a vyhodnotenia jednotlivých schválených projektov	Najneskoršie do 31.12.2026*

* Termíny uvedené v bodoch 3 až 8 sú orientačné